



החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988
בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל הנלווה למיזוג בין בנק אוצר החייל בע"מ
לבין כלל פקטורינג ומימון בע"מ

1. פתח דבר

ביום 14 ביולי 2013 הונחה על שולחני הודעת מיזוג בין בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "**בנק אוצר החייל**") לבין כלל פקטורינג ומימון בע"מ (להלן: "**כלל פקטורינג**"). עסקת המיזוג אושרה על ידי ביום 28 באוגוסט 2013 (להלן - **המיזוג**).

בצד עסקת המיזוג, הובאה לבחינתי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988 (להלן: "**החוק**") מאישור בית הדין להגבלים עסקיים להסדר כובל בין הרוכש, בנק אוצר החייל, לבין המוכרת, כלל פקטורינג, שעניינה תניית אי תחרות.

לאחר שבתנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. על כן, מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

בנק אוצר החייל הוא תאגיד בנקאי בבעלות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (76%)¹, ושל חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ (24%)², בעל רישיון בנק לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981, המספק שירותי מימון מגוונים לעסקים, שביניהם שירותי מימון לטווח קצר הכוללים, בין היתר, שירותי פקטורינג (להלן: "**הרוכש**").³

כלל פקטורינג הינה חברה פרטית בבעלות מלאה, בעקיפין, של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "**כלל ביטוח**")⁴. כלל פקטורינג מציעה ללקוחותיה מספר מסלולי מימון לעסקים, וביניהם שירותי פקטורינג, הלוואות מימון יבוא, וליסינג מימוני למימון רכישת סוגי ציוד, מכונות וקווי ייצור, הניתן לתקופה של עד 5 שנים (להלן: "**המוכרת**").

1 הבינלאומי הוא בבעלות משפחת בינו (23%) בנק דיסקונט (26%) והציבור (35%).

2 חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ נמצאת בבעלות של 20 אנשים שונים כאשר כל אחד מהם מחזיק 5%.

3 פקטורינג הינה צורת מימון המבוססת על רכישת התחייבויות החייבים כלפי הספקים, ומהווה מקור אשראי המשלב מימון וביטוח אשראי.

4 החברה בשרשור נמצאת בבעלות קבוצת IDB המוחזקת ע"י נוחי דנקנר (45%), יצחק ורות מנור (10%), משפחת לבנת (12%), והציבור (20%).



על פי עסקת המיזוג שנחתמה ביום 4 ביולי 2013, ירכוש בנק אוצר החייל את הנכסים הנוגעים לפעילות הפקטורינג של כלל פקטורינג, לרבות רשימת הקוחות והמידע אודותיהם, בכפוף לסייגים המפורטים בהסכם.

3. הכבילות והשפעתן על התחרות

במסגרת ההסכם, התחייבה כלל פקטורינג לשתי כבילות לאי תחרות. האחת עניינה התחייבות כלל פקטורינג שלא להתחרות, במישרין ובעקיפין, במשך תקופה של 4 שנים ממועד השלמת העסקה, בפעילות העסקית הנוגעת לשירותי הפקטורינג שניתנים או שיינתנו על ידי בנק אוצר החייל. השנייה עניינה התחייבות כלל פקטורינג לגרום לכך שכלל אחזקות עסקי ביטוח בע"מ וחברות שולטות ונשלטות על ידי בעלי השליטה בה, לא יעסקו בשירותי פקטורינג למשך תקופה של 4 שנים ממועד השלמת העסקה או מועד מאוחר יותר שיוסכם בין הצדדים בכתב.

דיני ההגבלים העסקיים מכירים באינטרס של רוכש בעסקת מיזוג למנוע מהמוכר להתחרות בעסק הנמכר באמצעות הידע שהגיע לידו כתוצאה מהפעלת העסק הנמכר, לתקופת זמן מוגבלת. תחרות שהמוכר יציב לעסק הנמכר, לאחר שהמוכר נחשף לסודות המסחריים של העסק הנמכר, עלולה לפגוע בפעילות העסק הנמכר ובערכו הכלכלי עבור הרוכש.

רציונל זה עומד בבסיס כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים), התשס"ט – 2009 (להלן: "פטור הסוג").⁵ רציונאל זה מתקיים גם ביחס לתניות אי התחרות שבין הצדדים בענייננו. תניית אי התחרות היא תוצר נלווה למכירת פעילות הפקטורינג ונועדה להבטיח את ערכה הכלכלי של הפעילות הנמכרת.

אשר על כן, מצאתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. כמו כן, מצאתי שההסדר המבוקש אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק, שכן מהבדיקה שנערכה במחלקה הכלכלית ברשות אגב בחינת המיזוג עלה כי בשוק קיים מספר לא מועט של שחקנים וחלקם של הצדדים למיזוג בשוק יחסית קטן.

באשר למשך זמן הכבילה, ככלל, המועדים הקבועים בפטור הסוג לכבילות נלוות מייצגים את משך אי התחרות הראוי למתן פטור במקרים רגילים. מאחר שההסכם בין הצדדים עלול לגרום לחריגה מלוחות הזמנים הנקובים בפטור הסוג מצאתי לנכון לפטור את ההסדר לפרק זמן שלא יעלה על ארבע שנים ממועד מתן החלטה זו.

⁵ ראה החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל הסכם בין ליר טורס בע"מ ובעלי מניותיה לבין היסתור אלטיב בע"מ וליר אמקס בע"מ (חברה ביסוד), הגבלים עסקיים 2010, 5001645.



4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש, למשך 4 שנים ממועד מתן הפטור.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דיויד גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ו אלול, תשע"ג

1 בספטמבר 2013